

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ 8ης ΙΟΥΝΙΟΥ 1982¹

Έπιτροπή τών Εύρωπαϊκών Κοινοτήτων
κατά Ίταλικής Δημοκρατίας

«Παράβαση κράτους — Όδηγία περί ομαδικών απολύσεων»

Υπόθεση 91/81

Περίληψη

*Κοινωνική πολιτική — Προσέγγιση τών νομοθεσιών — Ομαδικές απολύσεις — Όδηγία 75/129 — Αντικείμενο — Έξουσίες τών Κρατών μελών
(Συνθήκη ΕΟΚ άρθρο 117· όδηγία τοῦ Συμβουλίου 75/129)*

Ή όδηγία 75/129, πού τό Συμβούλιο θεωρεί ότι ανταποκρίνεται στην ανάγκη προαγωγής τής βελτιώσεως τών όρων διαβίωσης και εργασίας τών εργαζομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 117 τής συνθήκης, αποδλέπει στην προσέγγιση τών νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατά-

ξεων τών Κρατών μελών πού άφορούν τίς ομαδικές απολύσεις. Έπιδιώκει συνεπώς τήν θέσπιση κοινής κανονιστικής βάσεως εφαρμοστέας σέ όλα τά Κράτη μέλη, αφήνοντας πάντως σ' αυτά τήν ευχέρεια εφαρμογής ή θεσπίσεως διατάξεων περισσότερο εϋνοϊκών για τούς εργαζομένους.

Στήν υπόθεση 91/81,

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, εκπροσωπούμενη από τόν νομικό της σύμβουλο Armando Toledano Laredo, μέ αντίκλητο στό Λουξεμβούργο τόν Oreste Montalto, μέλος τής νομικής υπηρεσίας της, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, εκπροσωπούμενης από τόν Arnaldo Squillante, προϊστάμενο τής Ύπηρεσίας διπλωματικών διαφορών, συνθηκών και νομοθετικών υποθέσεων, διά τοῦ Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato, μέ τόπο επιδόσεων στό Λουξεμβούργο τήν πρεσβεία τής Ίταλίας,

καθ' ής,

¹ — Γλώσσα διαδικασίας: ή Ιταλική.

πού έχει ως αντικείμενο προσφυγή με την οποία ζητείται να διαπιστωθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσης προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθεί προς την οδηγία ΕΟΚ 75/129 του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002, σ. 44), παρέβη τις υποχρεώσεις, τις οποίες υπέχει εκ της συνθήκης.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, G. Bosco και A. Touffait, προέδρους τμήματος, Mackenzie Stuart, A. O'Keefe, T. Koopmans και U. Everling, δικαστές,

γενικός εισαγγελεύς: P. VerLoren van Themaat
 γραμματεύς: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, ή εξέλιξη της διαδικασίας, τά αίτηματα, καθώς και οι ισχυρισμοί και τά επιχειρήματα των διαδίκων έχουν συνοπτικώς ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

Οι ισχύουσες στά Κράτη μέλη της Κοινότητας διατάξεις όσον αφορά τους όρους

και την διαδικασία των ομαδικών απολύσεων καθώς και τά μέτρα τά δυνάμενα να άμβλύνουν τις συνέπειες των απολύσεων αυτών για τους εργαζομένους, παρουσίασαν διαφορές, δυνάμενες να έχουν επίπτωση στην λειτουργία της κοινής αγοράς.

Τό ψήφισμα του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1974, περί προγράμματος κοινωνικής δράσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002,

σ. 11) προέβλεψε, προς ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, μία οδηγία για την προσέγγιση των νομοθεσιών των Κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις.

Η οδηγία αυτή εξέδωσε την 17η Φεβρουαρίου 1975 από το Συμβούλιο υπό τον αριθ. 75/129, κατόπιν προτάσεως της Έπιτροπής και μετά γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής.

Η οδηγία, μετά τον ορισμό της έννοιας της ομαδικής απόλυσεως και μετά τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής της, καθορίζει μία διαδικασία διαβουλεύσεων καθώς και μία λεπτομερή διαδικασία ομαδικών απολύσεων.

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας ορίζει:

«Τά Κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία εντός προθεσμίας δύο ετών από την κοινοποίησή της, ενημερώνουν δε άμεσα περί αυτού την Έπιτροπή.»

Η οδηγία έκοινοποιήθη στην Ιταλία την 19η Φεβρουαρίου 1975 και η προθεσμία συμμορφώσεως προς αυτή έξέπνευσε την 19η Φεβρουαρίου 1977, ήτοι πρό πέντε ετών περίπου.

Οι ύπηρεσίες της Έπιτροπής έπέστησαν την προσοχή των Ιταλικών αρχών επί της ανάγκης εγκαίρου λήψεως των προβλεπόμενων μέτρων.

Τήν 4η Ιουλίου 1978, η Έπιτροπή έκάλεσε την Ιταλική κυβέρνηση να διατυπώσει τις

παρατηρήσεις της εντός των κατά το άρθρο 169 της συνθήκης δύο μηνών. Η προθεσμία αυτή παρήλαθε χωρίς να ληφθεί απάντηση.

Τήν 25η Σεπτεμβρίου 1979, η Έπιτροπή διέτύπωσε την αιτιολογημένη γνώμη, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 169 πρώτη παράγραφος της συνθήκης, καλώντας την Ιταλική Δημοκρατία να λάβει εντός προθεσμίας ενός μηνός τά αναγκαία μέτρα για την έκτέλεση της έν λόγω οδηγίας. Με επιστολή της 5ης Νοεμβρίου 1979, οι Ιταλικές αρχές έγνωστοποίησαν την λήψη της αιτιολογημένης γνώμης.

Σέ πρώτη φάση, με επιστολή της 23ης Νοεμβρίου 1979, προς την Έπιτροπή, οι Ιταλικές αρχές τονίζαν ότι «... για να διαπιστωθεί εάν κάθε Κράτος μέλος έξεπλήρωσε τις ύποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία, δέν χρειάζεται να δεστωθεί από καθαρώς τυπικής απόψεως ή θέσπιση στην έσωτερική έννομη τάξη του ενδιαφερομένου κράτους διατάξεων συμφώνων προς εκείνες της οδηγίας, αλλά πρέπει μάλλον να διαπιστωθεί εάν η έννομη τάξη του Κράτους μέλους προσφέρει ένα συνολικό πλαίσιο έγγυήσεων όσον αφορά την έπιτευξη των πρακτικών αποτελεσμάτων που επιδιώκονται από την έν λόγω οδηγία, καταλήγοντας «... ότι δύνανται να αποδείξουν ότι η διαμόρφωση των σχέσεων στή χώρα μας, όπως αυτή προκύπτει από την ισχύουσα πρακτική και από τά προς τούτο προβλεπόμενα από τον νομοθέτη μέσα, καταλήγει έστω και μέ μέσα έν μέρει διαφορετικά από τά προβλεπόμενα στην οδηγία, σε αποτελέσματα ανάλογα προς τά επιδιωκόμενα από την κοινοτική οδηγία».

Σέ δεύτερη φάση, με ανακοίνωση της 25ης Μαρτίου 1980, οι Ιταλικές αρχές έγνωστοποίησαν ότι ένα νομοσχέδιο (πού έπανελάμβανε τις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος 64 της 11ης Δεκεμβρίου 1979 τό όποιο κατέστη άνενεργό έλλείψει της μετα-

τροπής του σε νόμο εντός των προβλεπομένων προθεσμιών) εύρισκετο υπό συζήτηση στο Κοινοβούλιο, και τό όποιο νομοσχέδιο περιελάμβανε διάταξη πού άποσκοπούσε, με άκριβέστερη διατύπωση, νά θέσει σε έφαρμογή τήν όδηγία.

Άκολούθως, με τηλετύπημα τής 10ης Δεκεμβρίου 1980, οι Ιταλικές άρχές διευκρίνισαν ότι τό νομοσχέδιο ένεκρίθη σε έπίπεδο κοινοβουλευτικής έπιτροπής, και ότι θά ένηφιζετο από τό Κοινοβούλιο εντός του έτους.

Καμία άλλη είδηση δέν περιήλθε στην Έπιτροπή, όσον άφορά τήν έγκριση του ως άνω νομοσχεδίου.

Η παρούσα προσφυγή ή όποία φέρει ήμερομηνία 10 Άπριλίου 1981, περιήλθε στην γραμματεία του Δικαστηρίου τήν 15η Άπριλίου 1981. Η Ιταλική κυβέρνηση, με τηλετύπημα, παρητήθη του δικαιώματος ύποβολής άνταπαντήσεως.

Κατόπιν έκθέσεως του εισηγητού δικαστου και μετ' άκρόαση του γενικού εισαγγελέως, τό Δικαστήριο άπεφάσισε τήν έναρξη τής προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή άποδείξεων. Έρώτησε πάντως τήν Έπιτροπή, όσον άφορά τά κενά των έν ισχύι στην Ιταλία διατάξεων, πού συνιστούν έλλιπή έκτέλεση τής όδηγίας του Συμβουλίου.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η Έπιτροπή ζητεί από τό Δικαστήριο:

«— νά άναγνωρίσει ότι ή Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας λάβει εντός τής ταχθείσης προθεσμίας τά άναγκαία μέτρα για νά συμμορφωθεί προς τήν

όδηγία 75/129/ΕΟΚ του Συμβουλίου, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών πού άφορούν τίς όμαδικές άπολύσεις, παρέδη ύποχρέωση τήν όποία υπέχει έκ τής συνθήκης·

— νά καταδικάσει τήν Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα».

Η Ιταλική Δημοκρατία δέν διετύπωσε ρητά αιτήματα.

III — Ίσχυρισμοί και έπιχειρήματα των διαδίκων

Στό εισαγωγικό τής δίκης έγγραφο, ή Έπιτροπή ισχυρίζεται ότι ή σχετική νομολογία του Δικαστηρίου είναι σαφής, όπως άποδεικνύεται ιδιαίτέρως από τίς άποφάσεις επί των ύποθέσεων 79/72 (Έπιτροπή κατά Ιταλίας, Racc. 1973, σ. 667)· 52/75 (Έπιτροπή κατά Ιταλίας, Racc. 1976, σ. 277)· 10/76 (Έπιτροπή κατά Ιταλίας, Racc. 1976, σ. 1359) και 42 και 43/80 (Έπιτροπή κατά Ιταλίας, πού δέν έχει άκόμη δημοσιευθεί στην Συλλογή).

Στήν δεύτερη από τίς άνωτέρω άποφάσεις, τό Δικαστήριο ανέπτυξε τίς σκέψεις πού είχε ήδη έκθέσει στην πρώτη άπόφαση, κρίνοντας ότι:

«Η άκριβής έφαρμογή των όδηγιών είναι τόσο μάλλον σημαντική καθ' όσο τά μέτρα έκτελέσεως έπαφίενται στην διακριτική εύχέρεια των Κρατών μελών, και καθ' όσο, λόγω μη έπιτεύξεως των προκαθορισμένων σκοπών, εντός τής ταχθείσης προθεσμίας, οι όδηγίες θά παρέμεναν νεκρό γράμμα. Έάν άληθεύει ότι, έναντι των Κρατών μελών στα όποια άπευθύνονται, οι διατάξεις μιās όδηγίας δέν είναι όλιγότερο δεσμευτικές από άλλους κανόνες του κοινο-

τικού δικαίου, αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο όσον αφορά τις διατάξεις που τάσσουν την προθεσμία για την θέση σε ισχύ των προβλεπομένων μέτρων. Πράγματι, μετά την έκπνοή της προθεσμίας αυτής, ή άνομοιότητας των εφαρμοσθέντων στα Κράτη μέλη συστημάτων θά ήδύνατο νά προκαλέσει διακρίσεις.»

Η νομολογία του Δικαστηρίου ύπογραμμίζει επίσης ότι τά Κράτη μέλη δέν δύνανται νά επικαλεσθούν κανόνες ή τήν άκολουθούμενη πρακτική της έθνικής τους έννόμου τάξεως ούτε πραγματικές καταστάσεις που παρουσιάζονται σε έννικό επίπεδο για νά δικαιολογήσουν τήν μή τήρηση των ύποχρέωσεων και των προθεσμιών που προβλέπονται από τις κοινοτικές οδηγίες.

Συμφώνως προς τήν άποψη της *ιταλικής κυβέρνησης*, δέν άσκήθη έγκύρως προσφυγή ένώπιον του Δικαστηρίου κατά τό άρθρο 169 τής συνθήκης, στηριζόμενη σε πρόσφορες και θάσιμες αιτιάσεις περί παραβάσεως ύποχρέωσεως.

Πράγματι, από τις παρατηρήσεις της τής 23ης Νοεμβρίου 1979, κατόπιν τής κοινοποίησεως τής γνώμης τής Έπιτροπής, συνάγεται ότι συμφώνως προς τά όριζόμενα από τήν έν λόγω οδηγία οι Ισχύουσες στην Ίταλία διατάξεις είναι τέτοιας φύσεως ώστε νά παρεμποδίζουν ομαδικές άπολύσεις πριν ό έργοδότης χωρήσει σε διαβουλεύσεις μέ τούς εκπροσώπους των εργαζομένων ώστε τό μέτρο των άπολύσεων νά διατηρηθεί στο άυστηρώς άναγκαίο όριο και νά μειωθούν οι συνέπειές του, και πριν είδοποιηθούν από τόν έργοδότη τό ύπουργείο ή τό γραφείο εργασίας προς τόν σκοπό νά λάβουν τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τήν λύση του προβλήματος.

Η Έπιτροπή έν τούτοις, έθεώρησε ότι δύνεται νά μή λάβει ύπ' όψη τά παρεχόμενα από τις άνωτέρω παρατηρήσεις στοιχεία, προσθέτοντας ότι οι Ιταλικές άρχές «παραιτήθηκαν από κάθε άμφισβήτηση τής προσαφθείσης σ' αυτές παραβάσεως ύποχρέωσεως» μέ τήν άκόλουθη κοινοποίηση τής 25ης Μαρτίου 1980.

Πρόκειται δεβαίως για άνακριθή έρμηνεία του περιεχομένου αυτής τής άνακοίνώσεως. Η ύπαρξη νομοσχεδίου προοριζόμενου νά διευκρινίσει τήν κατάσταση τής έσωτερικής ρυθμίσεως στο τομέα που διέπεται από τήν οδηγία δέν σημαίνει ότι ή νέα νομοθετική παρέμβαση εκρίθη άναγκαία από τήν Ιταλική κυβέρνηση για τήν έφαρμογή τής κοινοτικής οδηγίας.

Όπως συνάγεται σαφώς από τό περιεχόμενο τής κοινοποίησεως τής 25ης Μαρτίου 1980, είχε θεωρηθεί άπλως χρήσιμο νά γίνει μία οργανική συστηματοποίηση διά τής έπιβεβαιώσεως ένός συνόλου άρχών και κανόνων άναφερομένων στους όρους και τις διαδικασίες που πρέπει νά τηρηθούν επί ομαδικών άπολύσεων, χωρίς ουσιαστικούς νεωτερισμούς ένός συνόλου κανόνων τό όποιο, άφ' έαυτου, έγγυάται τήν έφαρμογή στην Ίταλία των κριτηρίων που αναφέρονται στην κοινοτική οδηγία.

Η Έπιτροπή άντιτείνει ότι τό άρθρο 41 του νέου Ιταλικού νομοσχεδίου περιλαμβάνει πράγματι, όπως τό προηγούμενο νομοθετικό διάταγμα που κατέστη άνενεργό, τά άναγκαία μέτρα για τήν έφαρμογή τής οδηγίας. Η παράβαση ύποχρέωσεως που προσάπτεται στην Ίταλία συνίσταται πάντως στην μή λήψη, έντός των προβλεπομένων προθεσμιών, των μέτρων εκτελέσεως τής οδηγίας. Οι Ισχυρισμοί τής καθ' ής όσον άφορά τήν «χρησιμότητα» των μέτρων αυτών εύρίσκονται σε άντίθεση προς τήν εξέλιξη των γεγονότων.

Έπί πλέον, δέν συμβιδάζονται πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 189, τρίτο ἐδάφιο τῆς συνθήκης καθὼς καὶ πρὸς τὴν ἀνωτέρω σαφὴ νομολογία τοῦ Δικαστηρίου. Τέλος, δέν λαμβάνουν ὑπ' ὄψη τὶς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τῆς συνθήκης.

Σὲ ἐρώτηση τοῦ Δικαστηρίου, ὅσον ἀφορᾶ τὰ κενὰ τῶν ἐν ἰσχύϊ στήν Ἰταλία διατάξεων, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν ἑλλειπὴ ἐκτέλεση τῆς ὁδηγίας τοῦ Συμβουλίου, ἡ *Ἐπιτροπὴ* δέν ἀπῆντησε πέραν τῶν ὧσων ἡ ἴδια εἶχε

ἀναφέρει πληροφορικῶς στὰ ὑπομνήματά της.

IV — Προφορικὴ διαδικασία

Οἱ διάδικοι ἀγόρευσαν κατὰ τὴν συνεδρίαση τῆς 2ας Μαρτίου 1982.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεὺς ἀνέπτυξε τὶς προτάσεις του κατὰ τὴν συνεδρίαση τῆς 28ης Ἀπριλίου 1982.

Σκεπτικὸ

- 1 Μὲ δικόγραφο πού κατέθεσε στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου τὴν 15η Ἀπριλίου 1981, ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἤσκησε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγὴ, μὲ τὴν ὁποία ζητεῖ νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἡ Ἰταλικὴ Δημοκρατία, παραλείποντας νά θεσπίσει ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας τὶς ἀναγκαῖες διατάξεις γιὰ νά συμμορφωθεῖ πρὸς τὴν ὁδηγία 75/129/ΕΟΚ τοῦ Συμβουλίου, τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1975, περὶ προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν πού ἀφοροῦν τὶς ὁμαδικὲς ἀπολύσεις (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 05/002, σ. 44), παρέθε τὶς ὑποχρεώσεις, τὶς ὁποῖες ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης.
- 2 Ἡ ὁδηγία 75/129 ἐξεδόθη ἀπὸ τὸ Συμβούλιο δάσει τοῦ ἄρθρου 100 τῆς συνθήκης, τὸ ὁποῖο ἀφορᾶ τὴν προσέγγιση τῶν νομοθετικῶν, κανονιστικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων τῶν Κρατῶν μελῶν, οἱ ὁποῖες ἔχουν ἄμεση ἐπίπτωση ἐπὶ τῆς δημιουργίας ἢ τῆς λειτουργίας τῆς κοινῆς ἀγορᾶς. Στὶς αἰτιολογικὲς σκέψεις τῆς ὁδηγίας ἀναφέρεται ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἐνίσχυση τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων σὲ περίπτωσι ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, λαμβανομένης ὑπόψῃ τῆς ἀνάγκης ἰσορροπῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ἐντὸς τῆς Κοινότητος· ὅτι, παρὰ τὴ συγκλίνουσα ἐξέλιξη, ἐξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν διαφορὲς μεταξύ τῶν διατάξεων πού ἰσχύουν στὰ Κράτη μέλη τῆς Κοινότητος, ὅσον ἀφορᾶ τοὺς ὁρους καὶ τὴν διαδικασία τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, καθὼς καὶ τὰ μέτρα πού εἶναι πρόσφορα γιὰ τὴν ἀμβλυνση τῶν συνεπειῶν ἐκ τῶν ἀπολύσεων αὐτῶν γιὰ τοὺς ἐργαζομένους· ὅτι οἱ διαφορὲς αὐτὲς δύνανται νά ἔχουν ἄμεση ἐπίπτωση στὴ λειτουργία τῆς κοινῆς ἀγορᾶς· ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦ Συμβουλίου τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1974 προβλέπει μίαν ὁδηγία γιὰ τὴν προσέγγιση τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν ὅσον ἀφορᾶ τὶς ὁμαδικὲς ἀπολύσεις καὶ ὅτι εἶναι κατὰ συνέπεια

αναγκαίο να προωθηθεί ή προσέγγιση αυτή κατά την έννοια του άρθρου 117 της συνθήκης, που αποβλέπει στην προαγωγή της βελτιώσεως των όρων διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων κατά τρόπο που να επιτρέπει την συμμετοχή τους στην πρόοδο υπό συνθήκες ισότητας.

- 3 Προς τόν σκοπό αυτό, η οδηγία όριζει τό πεδίο εφαρμογής της έννοιας «ομαδικές απολύσεις», αφήνοντας πάντως στά Κράτη μέλη τήν επιλογή μεταξύ δύο κριτηρίων που καθορίζει.
- 4 Τό άρθρο 2 της οδηγίας όριζει ότι όταν ό εργοδότης προτίθεται να προβεί σέ ομαδικές απολύσεις, υποχρεούται να χωρήσει σέ διαβουλεύσεις μέ τούς εκπροσώπους των εργαζομένων προκειμένου να καταλήξουν σέ συμφωνία. Υποχρεούται να τούς παρέχει κάθε χρήσιμη πληροφορία καί, έν πάση περιπτώσει, να τούς ανακοινώνει έγγραφως τούς λόγους της απόλυσεως, τόν αριθμό των υπό απόλυση εργαζομένων, τόν αριθμό των συνήθως απασχολουμένων, καθώς καί τήν περίοδο έντός της οποίας προβλέπεται να πραγματοποιηθούν οι απολύσεις. Υποχρεούται να διαβιβάσει στην αρμοδία δημοσία αρχή αντίγραφο της έγγραφου αυτής ανακοινώσεως.
- 5 Τά άρθρα 3 καί 4 της οδηγίας περιέχουν διατάξεις περί της παρεμβάσεως της αρμοδίας δημοσίας αρχής. Ό εργοδότης υποχρεούται να κοινοποιεί έγγραφως στην αρχή αυτή κάθε σχεδιαζόμενη απόλυση. Η κοινοποίηση αυτή πρέπει να περιέχει κάθε χρήσιμη πληροφορία επί των σημείων που αναφέρονται στό άρθρο 2 καί, επί πλέον, περί των διαβουλεύσεων μέ τούς εκπροσώπους των εργαζομένων, στους οποίους υποχρεούται να διαβιβάσει αντίγραφο αυτής της κοινοποιήσεως. Οι ομαδικές απολύσεις γίνονται, κατά γενικό κανόνα, μετά παρέλευση 30 ήμερών από της κοινοποιήσεως. Η αρμοδία δημοσία αρχή πρέπει να χρησιμοποιήσει τήν προθεσμία αυτή προς αναζήτηση λύσεων στά προβλήματα που ανακύπτουν από τίς σχεδιαζόμενες ομαδικές απολύσεις, ή δέ ως άνω προθεσμία δύναται να παραταθεί προς τόν σκοπό αυτό.
- 6 Τό άρθρο 6 της οδηγίας δημιουργεί τήν υποχρέωση στά Κράτη μέλη να θεσπίσουν, έντός προθεσμίας δύο έτων από της κοινοποιήσεως της οδηγίας, τίς νομοθετικές, κανονιστικές καί διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τήν συμμόρφωση τους προς τήν οδηγία.
- 7 Τό άρθρο 5 διευκρινίζει ότι ή οδηγία δέν θίγει τήν ευχέρεια των Κρατών μελών να εφαρμόζουν ή να έκδίδουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις πιο ευνοϊκές για τούς εργαζομένους.

- 8 Ἡ ἰταλική κυβέρνηση ἐτόνισε ὅτι τὸ ἰσχύον στὴν Ἰταλία συνολικὸ σύστημα προστασίας ἐπὶ ἀπολύσεων, ὅπως συνάγεται συγχρόνως ἀπὸ τὴν ἔκταση πού δίδει ἡ ἰταλική νομοθεσία στὴν ἔννοια τῆς ἀτομικῆς ἀπολύσεως πού ρυθμίζεται αὐστηρῶς ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων, ἀπὸ τὶς εἰδικές κανονιστικὲς διατάξεις ἐπὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων καὶ ἀπὸ τοὺς κανόνες τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, θέτει τὶς προϋποθέσεις καὶ θεσπίζει τὶς διαδικασίες πού ἐπιτρέπουν τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τῆς ὁδηγίας, βαίνουσα μάλιστα, ἀπὸ ὀρισμένων ἀπόψεων καὶ πέρα τῶν ἀπαιτήσεων τῆς.
- 9 Ἡ ἰταλική κυβέρνηση δὲν ἀμφισβήτησε πάντως ὅτι σὲ ὀρισμένους τομεῖς, ἰδίως τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, δὲν ὑφίσταται στὴν Ἰταλία τόσο πλήρες σύστημα ρυθμίσεως, ὅπως τῆς ὁδηγίας. Εἶναι, ἐξ ἄλλου, βέβαιο ὅτι οἱ ἰταλικὲς συλλογικὲς συμβάσεις δὲν ἐπιβάλλουν τὴν ἔγγραφη κοινοποίηση ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότη, πού προβλέπεται ἀπὸ τὴν ὁδηγία, ὅτι τὸ ἰταλικὸ σύστημα δὲν προβλέπει, ὅπως ὀρίζει ἡ ὁδηγία, τὴν κοινοποίηση στὴν ἀρμοδία δημοσία ἀρχὴ κάθε ὁμαδικῆς ἀπολύσεως καὶ ὅτι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ παρέμβαση τῆς ἀρμοδίας δημοσίας ἀρχῆς πρὸς ἀναζήτησις λύσεων στὰ προβλήματα πού ἀνακύπτουν ἀπὸ τὶς μελετώμενες ὁμαδικὲς ἀπολύσεις.
- 10 Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι οἱ ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεις πού ἰσχύουν στὴν Ἰταλία δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ πληρωθοῦν στὸ σύνολό τους οἱ ἀπαιτήσεις τῆς ὁδηγίας.
- 11 Πρέπει σχετικῶς νὰ ὑπογραμμισθεῖ ὅτι ἡ ὁδηγία, πού τὸ Συμβούλιο θεωρεῖ ὅτι ἀνταποκρίνεται στὴν ἀνάγκη προαγωγῆς τῆς βελτιώσεως τῶν ὄρων διαβιώσεως καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων, ὅπως ἀναφέρεται στὸ ἄρθρο 117 τῆς συνθήκης, ἀποβλέπει στὴν προσέγγιση τῶν σχετικῶν νομοθετικῶν, κανονιστικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων τῶν Κρατῶν μελῶν. Οἱ διατάξεις λοιπὸν αὐτὲς πρέπει νὰ ἀποτελέσουν τὸν κορμὸ μιᾶς κοινῆς ρυθμίσεως ἐφαρμοστέας σὲ ὅλα τὰ Κράτη μέλη, ἀφήνοντας πάντως σ' αὐτὰ τὴν εὐχέρεια ἐφαρμογῆς ἢ θεσπίσεως διατάξεων περισσότερο εὐνοϊκῶν γιὰ τοὺς ἐργαζομένους.
- 12 Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ἡ Ἰταλικὴ Δημοκρατία, μὴ ἔχοντας θεσπίσει ἐντὸς τῆς ταχθεῖσης προθεσμίας τὶς ἀναγκαῖες διατάξεις γιὰ νὰ συμμορφωθεῖ πλήρως πρὸς τὴν ὁδηγία, παρέδῃ τὶς ὑποχρεώσεις, τὶς ὁποῖες ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

- 13 Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 69 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ ἠττηθεῖς διάδικος καταδικάζεται στά δικαστικά ἔξοδα.
- 14 Ἐπειδή ἡ καθ' ἧς ἠττήθη, πρέπει νά καταδικασθεῖ στά δικαστικά ἔξοδα.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἡ Ἰταλική Δημοκρατία, μή θεσπίζοντας ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά νά συμμορφωθεῖ πλήρως πρός τήν ὁδηγία 75/129 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1975, περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν πού ἀφοροῦν τίς ὁμαδικές ἀπολύσεις (ΕΕ εἰδ. ἐκδ. 06/002, σ. 44), παρέβη τίς ὑποχρεώσεις, τίς ὁποῖες ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης.

2) Καταδικάζει τήν καθ' ἧς στά δικαστικά ἔξοδα.

Mertens de Wilmars

Bosco

Touffait

Mackenzie Stuart

O'Keefe

Koopmans

Everling

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβούργο στίς 8 Ἰουνίου 1982.

Ὁ γραμματεὺς

Ὁ πρόεδρος

P. Heim

J. Mertens de Wilmars